

19. Ağır Ceza Mahkemesinde görülmeye devam eden davanın iddianamesinde suçlama konusu olan, Sn Demirtaş'ın 26-27 Aralık 2015 tarihinde düzenlenen Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Genel Kurulundaki konuşmanın içeriğine dair beyanının 8 Ocak 2020 tarihli SEGBİS kayıtları aşağıda sunulmuştur.

Sn Demirtaş'ın mahkemedeki savunmasından:

Bizler bütün parti yönetimi olarak ilçelerde veya illerde başlayan, şehirlerde başlayan çatışmaları durdurmak amacıyla bir dizi karar aldık. Bu kararlardan birincisi, örtülü bir diplomasiyle Ankara'da, Kandil'de, hendek ve barikatlarının olduğu yerde bazı aracılara görüşmeler yaptırarak bir şekilde uzlaşmayı sağlamak ve hendek ve barikatların son bulacağı bir noktaya ulaşmak. Bir heyetimiz, bu yönlü çalışma yürüttü. Bu çalışmaların bazısına ben de katıldım. Özellikle tanık dinleme aşamasında bunların detaylarını size aktaracağım.

İkincisi de 12 il ve ilçede miting düzenledik ve bunların hepsinde de barış ve diyalog yoluyla çözüm çağrısı yaptık. Bu konuşmalarımızın ve Hükümet ile Kandil ile mahallelerdeki, özellikle sokağa çıkma yasağının olduğu yerlerdeki, girilemeyen yerlerdeki silahlı gruplarla arabulucular aracılığıyla yaptığımız görüşmelerle belirli bir noktaya geldik, bir uzlaşma sağlanması aşamasına geldik.

Herkesin bu konuda bir fikri vardı. Doğrusu, mahalledeki silahlı gruplar dışında çok sayıda sivil halk da orada vardı. Yani halk mahalleyi terk etmemişti veya o kasabayı terk etmemişti. Çok sayıda sivil insan vardı ve bunların da zarar görme ihtimali çok yüksekti. Dolayısıyla biz çatışmaların bir şekilde nihayetlenmesi, hendek ve barikatlarının kapatılması ve konunun siyasi mücadeleye devredilmesi için görüşmeler yaptık. Dediğim gibi, üç ayrı kanaldan da gelen olumlu mesajlar da oldu. Efkân Ala İçişleri bakanıydı, onunla görüşmeler yapıyordu. Diyarbakır Valiliğiyle görüşmeler yapıyordu.

Kandil'e gönderdiğimiz, özellikle Süleymaniye üzerinden yapılan bazı görüşmeler vardı, ki bunların birine ben gittim, arabulucuyla doğrudan kendim görüştüm ve Kandil'e haber gönderdim. Kandil'in özellikle bu gençlere çağrı yapması, hendek barikatında bulunanlara çağrı yapması konusunda ısrarcı oldum. Kendim de geldim Diyarbakır'da, İstanbul'da, Ankara'da çok sayıda sivil toplum örgütüyle, partiyle, Demokratik Toplum Kongresi, Halkların Demokratik Kongresi ile görüşmeler yaptım.

Bunların tamamını, parti yönetimi olarak bir dizi siyasi çalışma şeklide yürüttük ve olgunlaştırmaya başladığımız bir aşamada Demokratik Toplum Kongresini toplayarak oradan çağrı yapma kararı aldık. O sırada bakın, söyleyeceğim bu çok önemli, işin doğrusu hem Hükümet tarafından hem de mahallelerden bizi zorlayan açıklamalar ve tutumlar gelişmeye başladı. Yani bu çağrıyı yapmamız giderek zorlanır hale geldik. Özellikle Cumhurbaşkanı ve Başbakan, anladığım kadarıyla bu girişimlerden çok da memnun olmamış olacaklar ki, özellikle o dönem Davutoğlu çok sert açıklamalar yapmaya başladı. Biz tam sonuç almaya doğru aylardır çalışma yürütmüşüz, son haftaya giriyoruz, Davutoğlu'nun şu açıklamasını hatırlarsınız, "Cizre'yi ev ev temizleyeceğiz" diye açıklama yaptı, "Oradakilerin hepsini temizleyeceğiz." Şimdi kendisi 7 Haziran - 1 Kasım arasında neler olduğunu işte konuşmak lazım falan filan, konuşursak bilmem ne olur diyor da umut ediyorum konuşur biz de ne olduğunu öğreniriz. Çünkü kendisi de o dönemin faillerinden biridir. Biz Cizre'de, 90 bin nüfuslu bir ilçede huzuru, sükuneti, barışı sağlamaya çalışırken ülkenin Başbakanı bütün Cizre'yi ev ev temizleme açıklaması yaptı. Cizre'nin evleriyle oradaki hendek barikatının ne alakası vardı? Bir Başbakan

Cizre'deki sivil yurttaşı nasıl tehdit edebilir? Dolayısıyla bundan sonra okuyacağım konuşmalarda yapmaya çalıştığımız şudur; dengelemeye çalışıyorduk, kelimenin tam anlamıyla ip üzerinde yürüyorduk. Davutoğlu, "Hendek ve barikatları iki günde temizleriz" diye açıklamalar yapıyordu. Biz de, "Çok küçümsüyorsun" diyorduk, "Durum o kadar vahim ki farkında bile değilsin" diyorduk. Ve ısrarla ordunun, Kara Kuvvetlerinin sahaya inmesi için açıklamalar, çağrılar yapıyordu. Biz durumun daha vahim hale gelebileceğini anlatmaya çalışıyorduk. İki tarafın da bir şekilde, açık söyleyeyim gönlünü alarak, ikna ederek, kırmadan, dökmeden hendek ve barikatların kapatılmasını, sokağa çıkma yasaklarının kaldırılmasını ve askeri, polis operasyonunun durdurulmasını sağlamaya çalışıyorduk. Bunun için de her yerde bir direniş başlatmıştık. Benimle birlikte 15-20 milletvekili arkadaşım sürekli il il, ilçe ilçe gezip büyük kitlesel mitingler yapıyorduk, yürüyüşler yapıyorduk. Ve halk gerçekten direniyordu. Neye direniyordu? Sokağa çıkma yasağı kalksın, hendek ve barikatlar kapatılsın, operasyonlar dursun. Talepler de buydu.

Şimdi benim bu direniş dediğim, halkın direnişi, bizim direnişimiz dediğim, halkın direnişini kutluyoruz dediğim her yeri savcı cimbrizleyerek "hendek ve barikat direnişini selamlıyor, kutluyor" diye verdi. Medya da halen o şekilde vermeye devam ediyor. Oysa bizim HDP olarak başlattığımız direniş, bütün bu çatışmaları durdurmaya dönük bir sivil direnişti. Ondan sonraki konuşma metinlerimin de bu şekilde algılanması lazım. O dönem, bu girişimlerimizi provoke eden Hükümet de başka çevreler de maalesef ki başarılı olmamızı engellediler.

Ama biz yine de Demokratik Toplum Kongresini şu amaçla topladık; oradan biz özerklik ve özyönetim taleplerine siyasi olarak sahip çıkacağız, topluma bir güven vereceğiz. Aynı zamanda, biz bu işi çatışma alanından siyasi alana çekeceğimizi söyleyeceğiz. Özerklik nedir, bunun altını dolduracağız. Siyasi olarak izah edeceğiz ve bunu siyasi bir mücadele şeklinde yürüteceğimizi ilan edeceğiz. Muhataplar dediklerimiz, elinde silah bulunduran, sokaklardaki, mahallelerdeki gruplar ile Hükümete de, "bu işin siyaset alanına çekilmesine razı olun, kabul edin" mesajları vereceğiz. Bunu alttan görüşmelerle iletmiştik, taraflara da iletmiştik. Kandil'e de iletmiştik, mahalledeki, sokaktakine de Ankara'dakine de. Dolayısıyla özellikle DTK'nin bu kongresi bu hassasiyetle, bu bıçak sırtı durumla ilgili yapılmış bir toplantıdır. Toplantıda birkaç paragrafta özellikle verdiğim mesajlardan ve toplantı sonrasında yaptığımız açıklamalardan, bu çok net anlaşılıyor. Zaten kongrenin biricik toplanma amacı da bu şekilde hayat bulsun diye yani çatışmalara çözüm bulsun diye gerçekleşmişti.

Bu, söz konusu Demokratik Toplum Kongresinin büyük genel kurulu toplanmadan bir hafta önce Davutoğlu, yaptığımız girişimlerden bilgisi olmasına rağmen çok sert açıklamalar yaptı, bizi de kınadı. "Cizre'yi ev ev temizleyeceğiz" açıklaması yapıp provokasyonu derinleştirdi ve bize şu mesajlar gelmeye başladı, "Siz siyasi çözüm girişiminde bulunuyorsunuz, bize diyorsunuz ki 'Hükümetle görüşüyoruz', bize diyorsunuz ki, 'Valilikle görüşüyoruz, bakanlıkla görüşüyoruz, işte bir yandan da bize hendek ve barikatları kapattırın' diye mesaj gönderiyorsunuz ama bakın Başbakan ne diyor, Cumhurbaşkanı ne diyor. Biz bu koşullarda şunu yapmayız, bunu yapmayız" diye, giderek sertleşen gerilimi artıran mesajlar alıyorduk.

Bu açıklamaların bu çerçevede okunması lazım. Kimse neyin ne olduğunu o dönemler çok iyi bilmiyor. Bunları, mahkeme salonlarında sırf hani işte savunma adı altında da her şeyi konuşmak istemiyorum. Bazı şeyler bizimle mezara gider ama biz barış için o gün, Allah şahittir ki canımı ortaya koydum, değil siyasi kariyerimi, partimin durumunu. Bütün arkadaşlarımla birlikte canımı ortaya koydum. Bu açıklamalar da bu çerçevede yapılmış açıklamalardır.

Bundan sonra da zaten 26 Aralık 2015'te tarihinde söz konusu DTK kongresi toplandı. Burada DTK Eşbaşkanları Hatip Dicle ile Selma Irmak konuşmalar yaptı. BDP'nin o dönemki eşbaşkanı Kamuran Yüksek, Sebahat Tuncel arkadaşlarımız konuşma yaptı. Yine Halkların Demokratik Kongresinin

eşbaşkanları Ertuğrul Kürkçü ve o dönem Sebahat Tuncel, HDK eşbaşkanı konuşma yaptı. Ben ve Figen Hanım da HDP adına konuşmalar yaptık. Başka konuşmalar da oldu mu hatırlamıyorum ama nihayetinde şöyle, az önce belirttiğim atmosferi yakalamaya çalışıyorduk.

Bıçak sırtı bir durum. Eğer ki tahrikkar bir şey çıkarsa hendek ve barikattakiler gerçekten de bütün bu süreçten kopabilirler. Getirdiğimiz nokta kopabilir, dolayısıyla biz özerkliği siyasi olarak savunduğumuzu zaten siyasi programımızda olduğunu madde madde de açıklayan bir deklarasyon yayınlarsak, “Bundan sonra biz bunun siyasi mücadelesini vereceğiz, herkes buna inansın, güvensin” dersek ikna edebiliriz noktasındaydık. Bu kongre onun için toplanmış bir kongredir. Kongrede alınan kararlar da budur. Konuşma metnini okuduğumda ve sonrasının mesajlarından da zaten anlaşılacaktır.

Yani şimdi biz bu üç kesimle de görüştük. Mithat Hocam (Sancar) doğrudan ikisiyle, yani ana muhalefet ve Hükümetle görüştü. Ben de bir aracı vasıtasıyla KCK ile Süleymaniye üzerinden bir görüşme yaptım. Bütün niyetimizi onlar da biliyorlar ve keşke gelip burada tanıklık yapıp anlatsalar o gün Mithat hocam niyetimizi, girişimlerimizi nasıl anlattı, neler yaptık. Ben kendi tanıklarımı burada hazır edeceğim, ama siz de yazarsanız gelirlerse çok sevinirim, tarihi gerçeklerin ortaya çıkması açısından.

Ondan sonra defalarca basına çıktım, açıklama yaptım. Dedim ki, bu siyaset alanına çekme çağrısıdır, özerklik ilanı değildir. Bu kadar kızılca kıyamet koparıyorsunuz, ama işler daha da kötüye gidecek. Anlatmaya çalıştım röportajlarla. Basın da bize kapalı, kimse haberimizi de yapmıyor. Türkiye’ye sesimizi duyuramıyoruz. Ama yine de açıklamalarım var, fezleke ile ilgili konuşmalara, savunmaya sıra geldiğinde bunu detaylı bir şekilde sizinle paylaşacağım, ama bunu bilin isterim.